KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 14. marts 2000

om ny afgrænsning af støtteberettigede områder i henhold til »Gemeinschaftsaufgabe« — Forbedring af den regionale økonomiske struktur i Tyskland for perioden 1. januar 2000 til 31. december 2003 — Vesttyskland og Berlin

(meddelt under nummer K(2000) 809)

(Kun den tyske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2001/272/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter opfordring til interesserede parter om at fremsætte deres bemærkninger i overensstemmelse med ovennævnte artikler [1] og under hensyntagen til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFORLØB

(1) Tyskland fremsendte den 30. marts 1999 en tolvsiders telefax og meddelte, at der pr. brev var fremsendt to bilag vedrørende anmeldelsen af det tyske regionale støttekort [2]. Bilagene indgik i Generalsekretariatet den 23. april 1999. Kommissionen fik en mundtlig redegørelse ved et møde den 11. og 12. maj 1999 i Bonn og anmodede om supplerende skriftlige oplysninger. Tyskland fremsendte yderligere oplysninger vedrørende anmeldelsen den 19. maj 1999.

(2) Ved brev af 17. august 1999 meddelte Kommissionen Tyskland sin beslutning om at erklære de under EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), foreslåede regioner (de fem nye delstater — støttesag N 195/99) og det relevante støtteintensitetsloft for forenelig med fællesmarkedet. Med hensyn til støttesag C 47/99 vil den imidlertid indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, for at undersøge, om det regionale støttekort er i overensstemmelse med fællesmarkedet for så vidt angår de vesttyske støtteberettigede områder og byen Berlin.

(3) Kommissionens beslutning om at erklære en del af det regionale støttekort i overensstemmelse med fællesmarkedet og indlede den formelle procedure vedrørende en anden del af kortet blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* [3]. Kommissionen har opfordret interesserede parter til at fremsætte bemærkninger vedrørende anden del af beslutningen.

(4) Kommissionen modtog fem bemærkninger. Disse bemærkninger er videresendt til Tyskland, som ved telefax af 21. januar 2000 fremsatte sine bemærkninger hertil.

(5) Tyskland fremsendte en skriftlig udtalelse den 17. september 1999. Den 2. februar 2000 blev der fremsendt supplerende oplysninger og bemærkninger. Der var drøftelser mellem repræsentanter for Kommissionen og Tyskland den 12., 18. og 23. november 1999 i Bruxelles og den 2. december 1999 i Berlin.

II. NÆRMERE BESKRIVELSE AF DE STØTTEBERETTIGEDE OMRÅDER, TYSKLAND HAR FORESLÅET UNDER HENVISNING TIL EF-TRAKTATENS ARTIKEL 87, STK. 3, LITRA C)

(6) Ifølge tysk lovgivning udvælger det planlægningsudvalg, der er nedsat i henhold til den tyske lov om »Gemeinschaftsaufgabe« — Forbedring af den regionale økonomiske struktur (i det følgende »Gemeinschaftsaufgabe«), hvilke områder der kan komme i betragtning med henblik på regionalstøtte efter hvilke undtagelsesbestemmelser i EF-traktaten. Denne beslutning blev truffet den 25. marts 1999 og anmeldt til Kommissionen den 23. april 1999.

---

[1] EFT C 340 af 27.11.1999, s. 8.

[2] En definition af »regionalstøttekort« findes i punkt 5.1 i Retningslinjer for statsstøtte til foranstaltninger med regionalt sigte (EFT C 74 af 10.3.1998, s. 9).

[3] EFT C 340 af 27.11.1999, s. 8.

(7) Beslutningen af 25. marts 1999 vedrørende de fem nye delstater Brandenburg, Sachsen, Sachsen-Anhalt, Thüringen og Mecklenburg-Vorpommern, der er foreslået i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), samt de respektive støtteintensiteter for perioden 1. januar 2000 til 31. december 2003, blev erklæret forenelig med fællesmarkedet. Med hensyn til de støtteområder, der er foreslået i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), blev den formelle procedure indledt efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, og artikel 4, stk. 4, i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 ([4]).

(8) Ved procedurens indledning gav Kommissionen udtryk for tvivl med hensyn til, hvorvidt nedenstående punkter i anmeldelsen er i overensstemmelse med fællesmarkedet:

1. Tvivl med hensyn til forenelighed med punkt 3.10.1 og 3.10.2 i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte (i det følgende »retningslinjerne«), da der ikke redegøres klart og detaljeret for, hvilken metode der er anvendt ved udvælgelsen af regioner under EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c). Kommissionen anmoder Tyskland om at beskrive den metode, der skal anvendes på regioner under EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c) og alle aspekter i forbindelse hermed.

2. Tvivl med hensyn til forenelighed med punkt 3.10.3, første tankestreg, i retningslinjerne og med hensyn til, hvorvidt kommuner, som ikke tilhører de arbejdsmarkedsregioner der er foreslået under EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), kan modtage regional støtte (se også bilaget til denne beslutning).

3. Tvivl med hensyn til forenelighed med punkt 3.10, stk. 2, i retningslinjerne, da Tyskland har fastsat et befolkningsloft for litra c)-regioner på 23,4 % af den samlede befolkning. Derfor går Kommissionen ud fra, at det loft, som Tyskland har anmeldt, overskrider grænsen for, hvad der kan accepteres som værende i fælles interesse, hvilket på nuværende tidspunkt ikke er foreneligt med fællesmarkedet.

4. Da byen Berlin ikke entydigt defineres som et område omfattet af EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a) eller c), har Kommissionen ingen anden mulighed end at udtrykke tvivl med hensyn til byens status.

5. Tvivl med hensyn til forenelighed med punkt 4.8, stk. 4, i retningslinjerne, da de regionale støtteintensiteter ikke overholdes i de arbejdsmarkedsregioner, som er foreslået under EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), og som har en højere BNP/KKF pr. indbygger og en lavere arbejdsløshedsprocent end fællesskabsgennemsnittet, og som ikke grænser op til et litra a)-støtteområde.

6. Tvivl med hensyn til, om de tre regioner Kronach, Hersfeld-Rotenburg og Göttingen samt Passau og Wunsiedel er anmeldt af Tyskland på grundlag af undtagelsesbestemmelserne i punkt 4.8, stk. 4, i retningslinjerne.

7. Tvivl med hensyn til, om princippet om modulering i punkt 4.8, stk. 5, i retningslinjerne er overholdt.

(9) Denne beslutning vedrører udelukkende de støtteområder og de tilladte støtteintensiteter, som falder ind under undtagelsen i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), og som er anført i det tyske forslag, der er ændret under procedure.

a. **Homogen geografisk måleenhed**

(10) I overensstemmelse med punkt 3.10.3, første tankestreg, i retningslinjerne foreslår Tyskland begrebet »arbejdsmarkedsregion«. Dette begreb anvendes som statistisk måleenhed og beskriver mere et funktionelt økonomisk område frem for en administrativ enhed. Tyskland har valgt arbejdsmarkedsregionen som homogen geografisk måleenhed i stedet for NUTS III-niveauet.

(11) Dette valg begrundes med, at de økonomiske problemer, der skal løses, normalt ikke svarer til de administrative grænser. Endvidere har det været vanskeligt at finde frem til de udvalgte indikatorer (jf. betragtning 12) og der ville fremkomme et forvrænget billede, hvis de skulle overføres til NUTS III-niveau. Tyskland har valgt en geografisk måleenhed, der bedst afspejler den økonomiske realitet — pendlingsmønster og tilgængelighed til arbejdspladser. I det mest ideelle tilfælde vil denne geografiske enhed udgøre en funktionel indbyrdes afhængig arbejdsmarkedsregion med størst mulig intern og mindst mulig ekstern indbyrdes afhængighed. En arbejdsmarkedsregion vil mindst være lige så stor, normalt større, end et område på NUTS III-niveau.

b. **Metodologi og indikatorer**

(12) Arbejdsmarkedsregionerne i Vesttyskland inddeles ved hjælp af en syntetisk indikator, der er baseret på følgende fire vejede underindikatorer:

([4]) EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1.

Indikator	Vægt
Gennemsnitlig arbejdsløshedsprocent 1996-1998	40 %
Indkomst pr. capita for beskæftigede, der er omfattet af socialsikringsordninger i 1997	40 %
Infrastrukturindikator	10 %
Prognose over erhvervsaktive indtil 2004	10 %

(13) På grundlag af disse indikatorer udarbejdes et nøjagtigt billede over de regionale problemer i Vesttyskland og de områder, der har behov for regionaludviklingsstøtte. De ifølge den syntetiske indikator struktursvageste regioner kommer på førstepladsen, og de andre følger derefter i rækkefølge.

c. **Arbejdsmarkedsregion Berlin**

(14) Arbejdsmarkedsregionen Berlin består af byen Berlin og det omkringliggende område, som hører til delstaten Brandenburg, og som omslutter Berlin. Brandenburg opfylder støttekriterierne i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), og er anerkendt af Kommissionen som støtteberettiget område. Derfor har Tyskland kun foreslået byen Berlin som område under EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), selv om man har forpligtet sig til at behandle hele arbejdsmarkedsregionen som om den i sin helhed er et støtteberettighet område i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c). Tyskland anfører, at det indebærer, at støttemulighederne i det brandenburgske område omkring Berlin ikke udnyttes fuldt ud ([5]).

d. **Oversigt over støtteberettigede områder og befolkningsloft**

(15) Under proceduren fremlagde Tyskland den 2. februar 2000 en oversigt over 41 arbejdsmarkedsregioner inklusive byen Berlin (se bilaget) ([6]). Med 14 546 097 indbyggere tegner disse regioner sig for 17,7 % af den samlede tyske befolkning ([7]) og klassificeres af Tyskland som områder med førsteprioritet i regionalpolitisk henseende.

e. **Støtteintensiteter**

(16) Under proceduren anmeldte Tyskland følgende maksimumsstøttesatser for de vesttyske arbejdsmarkedsregioner, som er foreslået med henblik på en undtagelsesbestemmelse efter EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c):

— 28 % (brutto) for små og mellemstore virksomheder, og

— 18 % (brutto) for store virksomheder.

(17) For fremtiden skal det udtrykkeligt være fastsat i rammeplanen (jf. afsnit II i punkt 2.5.1 i forbindelse med fodnote 11), at de under betragtning 16 nævnte støtteintensiteter hverken må overstige de i planen fastsatte bruttostøtteintensiteter eller det støtteintensitetsloft, som Kommissionen har godkendt (udtrykt i NSÆ).

(18) Tyskland har anmeldt følgende støttelofter for Berlin:

— 43 % (brutto) for små og mellemstore virksomheder, og

— 28 % (brutto) for store virksomheder.

f. **Mulighed for kumulering**

(19) For fremtiden skal det være udtrykkeligt fastsat i rammeplanen (afsnit II, punkt 2.5.1 i forbindelse med fodnote 11), at de højst tilladte støtteintensiteter også i tilfælde af kumulering hverken må overskride de i rammeplanen fastsatte bruttostøttesatser eller de af Kommissionen i NSÆ godkendte lofter for støtteintensiteter.

III. **INTERESSEREDE PARTERS BEMÆRKNINGER**

(20) Kommissionen har modtaget fem bemærkninger fra interesserede parter. Alle fem bemærkninger, der er indsendt af de berørte delstater og regioner, vedrører den såkaldte ombytning af støtteområder ([8]) (»Fördergebietsaustausch«). De anførte argumenter kan sammenfattes som følger:

(21) Det anføres, at Kommissionen, inden retningslinjerne blev vedtaget, accepterede en ombytning af støtteområderne, og at regioner og kommuner, som grænser op til regionale støtteområder under EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a) og c), står over for problemet med forskellige støtteintensiteter.

([5]) Tysklands udtalelse vedrørende beslutning om indledning af procedurer, telefax af 17. september 1999, s. 10.

([6]) Den oprindelig anmeldte oversigt omfattede 60 arbejdsmarkedsregioner og 23,4 % af den samlede tyske befolkning.

([7]) Den samlede tyske befolkning var den 31. december 1997 på 82 057 379.

([8]) Jf. betragtning 12 og 38 i beslutning om procedurens indledning (EFT C 340 af 27.11.1999, s. 8); heri anføres, at Tyskland har slettet nogle kommuner fra de foreslåede arbejdsregioner og erstattet dem med kommuner, der ikke hører til den foreslåede arbejdsmarkedsregion.

(22) Det anføres endvidere, at den tvivl, som Kommissionen har rejst i forbindelse med procedurens indledning, ville have resulteret i, at disse områder ville være blevet ekskluderet fra »Gemeinschaftsaufgabe«. Det bemærkes endvidere, at Kommissionen også burde være aktiv i områder, som ifølge »Gemeinschaftsaufgabe« ikke længere har status som arbejdsmarkedsregion, hvis der foreligger tilsvarende socioøkonomiske data.

(23) I en bemærkning hedder det, at delstaterne, som følge af ombytningen af områderne, vil få mulighed for at afvige fra de kriterier, der er fastsat for alle delstater, og for at behandle særlige strukturproblemer på en mere fleksibel måde. I denne forbindelse nævnes argumentet om subsidiaritet. Delstaterne burde medvirke ved udvælgelsen af områder på grundlag af deres egne kriterier.

IV. TYSKLANDS BEMÆRKNINGER TIL DE INTERESSEREDE PARTERS BEMÆRKNINGER

(24) Tyskland har følgende kommentarer til de fremsatte bemærkninger: Der henvises endnu en gang til, at ombytningen af støtteområder er meget vigtig for regionalpolitikken. Den omfatter udelukkende usædvanlige økonomiske situationer, som ikke kan løses ved hjælp af den metode, der er fastsat i forbindelse med »Gemeinschaftsaufgabe«. Endvidere er der i den senere tid dukket nogle strukturproblemer op, som ikke er omfattet af indikatorerne. Ombytningen er endvidere nødvendig for at reducere virkningerne af forskellige støtteniveauer i grænseområder. Endelig anfører Tyskland, at selv om ombytningen ikke er dækket ind i retningslinjernes ordlyd, er den i overensstemmelse med deres ånd. Regionalstøttekortet er ændret af rent praktiske grunde, men Tyskland fastholder sin opfattelse af, at ombytning af støtteområder er et vigtigt redskab ved udvælgelsen af støtteberettigede områder.

V. TYSKLANDS BEMÆRKNINGER TIL PROCEDURENS INDLEDNING

(25) Proceduren er indledt med hensyn til otte punkter (jf. betragtning 8).

(26) Betragtning 12, 13, 41, 42 og 43 omfatter Tysklands syn på den anvendte metode og Kommissionens vurdering heraf.

(27) De tyske bemærkninger vedrørende ombytningen af støtteområder er anført i betragtning 24. Kommissionens svar herpå findes i betragtning 69 ff.

(28) Med hensyn til befolkningsloftet fastholder Tyskland, at 23,4 % af den samlede tyske befolkning skal kunne komme i betragtning som støtteområder efter EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), og beklager, at Kommissionen fastholder det befolkningsloft, der blev fastsat den 21. januar 1999. Selv om det forstat er opfattelsen, af befolkningsloftet for Tyskland (se Kommissionens beslutninger, som Tyskland fik meddelelse om ved brev af 24. februar 1998 (SG(98) D/1670) og 30. december 1998 (SG(98) D/12384)), er i strid med princippet om ligebehandling, har Tyskland i løbet af proceduren fremlagt en ændret oversigt over støtteområder (bilaget), som respekterer det befolkningsloft, Kommissionen har fastsat. Regionalstøtten spiller en meget stor rolle for de nødvendige strukturændringer i Tyskland ([9]). Derfor har Tyskland af rent praktiske grunde ændret regionalstøttekortet, men holder fast i sin opfattelse af befolkningsloftet.

(29) Det undersøges under betragtning 14 og 44 til 47, om byen Berlin kan komme i betragtning som regionalstøtteområde.

(30) Spørgsmålet om støtteintensiteter i regioner, som har en højere BNP/KKS pr. indbygger og en lavere arbejdsløshedsprocent end fællesskabsgennemsnittet, og som ikke grænser op til et område under EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), behandles i betragtning 57, 58, 61 og 62.

(31) Princippet om modulering behandles i betragtning 67 og 68.

(32) Kumuleringsreglerne behandles i betragtning 64 ff.

VI. VURDERING

(33) Tyskland anmeldte det regionale støttekort den 23. april 1999. Kommissionen har godkendt regionalstøttekortet for perioden 1. januar 2000 til 31. december 2003 for de regioner, der er omfattet af EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a).

(34) Ved nærværende beslutning godkendes regionalstøttekortet for perioden 1. januar 2000 til 31. december 2003

([9]) Tysklands bemærkninger vedrørende beslutningen om procedurens indledning, telefax af 2. februar 2000, s. 2.

for de regioner, der er omfattet af EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), hvis Tyskland opfylder betingelserne i artikel 2. Begge beslutninger udgør tilsammen det tyske regionale støttekort som defineret i punkt 5.1 i retningslinjerne.

(35) Tysklands ændrede anmeldelse af 2. februar 2000 vedrørende områder, der er omfattet af EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), behandles på grundlag af EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), og især under hensyntagen til retningslinjerne.

a. **Homogen geografisk måleenhed**

(36) I overensstemmelse med punkt 3.10.3, første tankestreg, i retningslinjerne skal de under EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), foreslåede områder svare til NUTS-klassifikationens niveau III-enhed eller i begrundede tilfælde en anden homogen geografisk måleenhed. Hver medlemsstat kan kun benytte én geografisk måleenhed.

(37) Som nævnt betragtning 11 begrunder Tyskland sin afgivelse fra NUTS III-niveauet med, at de regionale økonomiske problemer i Tyskland ikke gengives hensigtsmæssigt på dette niveau.

(38) Kommissionen fastslår, at Eurostat anvender NUTS III-niveauet ved indsamling af regionale statistikker i Fællesskabet. Afgrænsningen er næsten udelukkende baseret på de administrative afgrænsninger af grænserne, som de forskellige medlemsstater meddeler Eurostat. I Tyskland svarer NUTS III-enhederne til forvaltningsenheden »Kreis«. Ud fra en statistisk synsvinkel og i sammenligning med de øvrige 15 medlemsstater er der tale om små enheder, både med hensyn til befolkningen og det geografiske areal.

(39) Derfor anvender Tyskland et koncept, der — i sammenligning med NUTS III-niveauet, dækker et større geografisk område og en større befolkning. Alle arbejdsmarkedsregioner består af en eller flere NUTS III-regioner. Grundidéen er funktionelle økonomiske områder, som defineres på grundlag af pendlermønstre og tilgængelighedsanalyser. Ifølge tysk opfattelse afspejler de således fremkomne statistiske enheder bedst de regionale problemer, der skal løses ved hjælp af regionalpolitiske foranstaltninger.

(40) Kommissionen accepterer, at Tyskland anvender arbejdsmarkedsregionerne som homogen geografisk måleenhed, og erklærer denne fremgangsmåde som forenelig med punkt 3.10.3, første tankestreg, i retningslinjerne.

b. **Metodologi og indikatorer**

(41) Ifølge punkt 3.10.3 og 3.10.2 i retningslinjerne skal metoderne og indikatorerne for de under EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), foreslåede områder opfylde en række betingelser.

(42) Tyskland redegør klart og tydeligt for sin metode, således at Kommissionen kan vurdere dens fordele. Hver indikator opstilles på grundlag af pålidelige statistiske kilder. Arbejdsløshed, indkomst, infrastruktur og beskæftigelse indtil 2004 kan betragtes som relevant for undersøgelse af de socioøkonomiske forhold i en arbejdsmarkedsregion. Alle indikatorer er baseret på statistiske oplysninger, der går mindst tre år tilbage forud for anmeldelsen, eller er baseret på den seneste optælling, medmindre de relevante statistikker er udarbejdet på årsbasis. Den fjerde indikator er baseret på en statistisk projektionsmetode, hvor dataene stammer fra tidsserierne, som omfatter mindst de tre foregående år.

(43) Ved hjælp af objektive delindikatorer identificeres de socioøkonomiske uligevægte i de berørte regioner. Kommissionen går derfor ud fra, at Tyskland opfylder alle betingelserne i punkt 3.10.1 og 3.10.2 i retningslinjerne.

c. **Arbejdsmarkedsregionen Berlin**

(44) Som selvstændig delstat svarer byen Berlin på én gang til de statistiske måleenheder NUTS I, II og III. Berlin danner sammen med det omkringliggende område, der hører til delstaten Brandenburg, en arbejdsmarkedsregion. NUTS II-regionen Brandenburg opfylder undtagelsesbetingelserne i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), hvilket Kommissionen anerkender.

(45) Tysklands argument går ud på, at det vil være uretfærdigt, hvis byen Berlin ikke kan foreslås i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), fordi en del af arbejdsmarkedsregionen opfylder de socioøkonomiske kriterier for klassifikation som litra a)-støtteområde.

(46) Kommissionen anerkender, at byen Berlin udgør et specielt tilfælde i geografisk henseende. Tyskland er under alle omstændigheder forpligtet til at behandle hele arbejdsmarkedsregionen Berlin som støtteområde under

EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c). Det betyder, at støttemulighederne i det omkringliggende brandenburgske område ikke udnyttes fuldt ud ([10]). Som fastslået af Kommissionen betyder dette, at støtteintensiteterne i de dele af Brandenburg, der hører til arbejdsmarkedsregionen Berlin, ikke må overskride de satser, der er godkendt for byen Berlin, og at der ikke kan ydes driftsstøtte.

(47) På grundlag af disse betragtninger kommer Kommissionen til den konklusion, at byen Berlin falder under undtagelsesbestemmelserne i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

d. **Oversigt over støtteberettigede områder, befolkningslofter og standardafvigelser**

(48) Den oprindelige anmeldelse af det regionale støttekort var ikke i overensstemmelse med retningslinjerne og de befolkningslofter, som Kommissionen har fastsat for de støtteberettigede områder. Befolkningsloftet blev overskredet (se betragtning 44 i beslutning om procedurens indledning), og Tyskland har ikke overholdt princippet om en enkelt homogen geografisk måleenhed, da de støtteberettigede områder er blevet ombyttet (se betragtning 38 i denne beslutning).

(49) For at bringe anmeldelsen i overensstemmelse med retningslinjerne fremsendte Tyskland under proceduren en oversigt over områder, som blev reducerede til det befolkningsloft, der er fastsat af Kommissionen, og som opfyldte princippet om en enkelt homogen geografisk måleenhed.

(50) Ved udvælgelsen af områder til bilaget har Tyskland ikke foretaget nogen ombytning. Endvidere overholdes det befolkningsloft, der er fastsat for Tyskland. Kommissionen offentliggjorde den 21. januar 1999 de nationale lofter for de støtteberettigede områder inden for rammerne af undtagelsesbestemmelserne i traktatens artikel 87, stk. 3, litra a) og c), for perioden 2000-2006 (EFT C 16, s. 5). Tyskland blev underrettet herom ved brev af 30. december 1998 (SG(98) D/12384). Befolkningsloftet for Tyskland er fastsat til 34,9 %. Det gælder for hele forbundsområdet og for regioner, der er omfattet af EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a) og c). I anmeldelsen af 23. april 1999 foreslog Tyskland 17,16 % af sin samlede befolkning med henblik på undtagelsesbestemmelserne i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a). Kommissionen erklærede dette for foreneligt med fællesmarkedet. Tyskland råder derfor over et befolkningsloft på 17,7 % for støtteberettigede områder i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c). De foreslåede områder, der tilsammen har 14 546 097 indbyggere, svarer til en andel på 17,7 % af den samlede tyske befolkning, og kan derfor erklæres forenelige med fællesmarkedet.

(51) I henhold til punkt 3.10.3, tredje tankestreg, skal listen over områder opstilles på basis af de valgte indikatorer. De foreslåede regioner skal udvise betydelige afvigelser (en halv standardafvigelse) i forhold til gennemsnittet af potentielle litra c)-områder med hensyn til en af de indikatorer, der er fastlagt i metoden.

(52) Kommissionen har undersøgt rangordenen og den foreskrevne afgivelse og har konkluderet, at dette kriterium er opfyldt med hensyn til bilaget.

(53) Den af Tyskland forelagte liste over støtteberettigede regioner, der gengives i bilag 1 til denne beslutning, kan herefter betragtes som forenelig med fællesmarkedet, jf. EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

(54) Kommissionen finder det endvidere nødvendigt, at Tyskland på nationalt plan træffer foranstaltninger for klart at skelne mellem de regioner, der falder under EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), og de regioner, der falder under EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), og for at præcisere, at det kun er de regioner, der er berettiget til at modtage regionalstøtte i medfør af retningslinjerne. Kommissionen finder det derfor hensigtsmæssigt at indføje et krav herom i beslutningen.

e. **Støtteintensiteter**

(55) I henhold til punkt 3.10 i retningslinjerne skal medlemsstaterne meddele de relative støtteintensiteter i litra c)-støtteregionerne i overensstemmelse med punkt 4.8 og 4.9 i retningslinjerne. I overensstemmelse med punkt 4.8, stk. 2, i retningslinjerne må støtteintensiteten principielt ikke overstige 20 % NSÆ. Hvis den foreslåede litra c)-støtteregion på NUTS II-niveau både har et højere BNP pr. indbygger (målt i købekraftstandarder) samt en lavere arbejdsløshed end det tilsvarende EU-gennemsnit, skal loftet for støtteintensitet reduceres til 10 % NSÆ, jf. punkt 4.8, stk. 4, i retningslinjerne. I undtagelsestilfælde kan der indrømmes en maksimal støtteintensitet på 20 % NSÆ i regioner med en regional støtteintensitet på 10 % NSÆ (NUTS III-niveau eller mindre), der grænser op til en litra a)-region. I henhold til punkt 4.9 i retningslinjerne kan der ydes en supplerende støtte på 10 procentpoint brutto i forbindelse med SMV. Det gælder dog ikke for virksomheder i transportsektoren.

([10]) Tysklands bemærkninger vedrørende beslutningen om procedurens indledning, telefax af 17. september 1999, s. 10.

(56) Tyskland anmelder for støtteberettigede regioner i Vesttyskland 28 % (brutto) til SMV og 18 % (brutto) til store virksomheder og for regionen Berlin 43 % (brutto) til SMV og 28 % (brutto) til store virksomheder (jf. betragtning 16 og 18).

(57) Det fremgår af en sammenligning mellem Kommissionens brev til Tyskland af 30. december 1998 (SG(98)D/12384) og oversigten over regioner i bilaget, at følgende NUTS III-områder både har et højere BNP pr. indbygger i købekraftstandarder samt en lavere arbejdsløshed end EU-gennemsnittet og ikke støder op til litra a)-regioner: Hameln-Pyrmont, Stadt Hof og Stadt Passau.

(58) Følgende områder, der er foreslået i bilaget: Wunsiedel, Hersfeld-Rotenburg, Göttingen og byen Berlin, er omfattet af undtagelsesbestemmelserne i punkt 4.8, stk. 4, i retningslinjerne.

(59) Tyskland anfører, at støtteintensiteterne ikke angives i NSÆ, men som bruttoværdier på grund af omstændigheder, der er specifikke for de pågældende Länder. Tyskland forpligter sig dog til at overholde bruttostøtteintensiteterne og accepterer, at Kommissionen godkender støtteintensiteterne i NSÆ af hensyn til sammenligneligheden mellem medlemsstaterne. Da nettosubventionsækvivalenten på ingen måde kan ligestilles med bruttoværdien af en bestemt støtte, er Kommissionen nødsaget til at godkende støtteintensiteterne i det tyske støttekort i NSÆ, selv om anmeldelsen er angivet i bruttoværdi. Tillægget for SMV udtrykkes i brutto.

(60) For de støtteområder, for hvilke der ifølge retningslinjerne gælder en maksimal støtteintensitet på 10 % NSÆ, udtrykkes det klart i rammeplanen (fodnote 11 til punkt 2.5.1 i del II), at loftet for NSÆ ikke må overskrides.

(61) Kommissionen konkluderer, at følgende lofter for støtteintensiteter for Vesttyskland er forenelige med retningslinjerne.

— I regionerne Hameln-Pyrmont, Stadt Hof, Stadt Passau:

— 10 % NSÆ
med tillæg af 10 % brutto i forbindelse med SMV.

— For de øvrige vesttyske støtteområder, bortset fra byen Berlin:

— 18 % NSÆ
med tillæg af 10 % brutto i forbindelse med SMV.

(62) Bruttostøtteintensiteterne for byen Berlin (43 %/28 % jf. betragtning 58) overskrider det loft, der er fastsat i retningslinjerne, da der i fodnote 11 til punkt 2.5.1 i del II i rammeplanen ikke udtrykkeligt henvises til Berlin. Støtteintensiteterne for byen Berlin kan derfor kun betragtes som forenelige med retningslinjerne, hvis følgende NSÆ-satser ikke overskrides:

— 20 % NSÆ
med tillæg af 10 % brutto i forbindelse med SMV.

(63) Tyskland opfylder kriteriet om, at der ikke indrømmes tillæg for SMV inden for transportsektoren, da rammeplanen generelt ikke finder anvendelse på transportvirksomheder.

f. **Kumuleringsmuligheder**

(64) Punkt 4.18 i retningslinjerne bestemmer, at støtteintensitetsloftet, udtrykt i NSÆ, gælder for den samlede støtte, uanset om støtten ydes med lokale, regionale, nationale eller fællesskabsmidler. Denne regel sikrer, at regionalstøtte, når den tildeles en virksomhed, vedrører de samme støtteberettigede omkostninger, og at de samlede beløb ikke må overskride det støtteloft, der er fastsat for en region. Punkt 4.20 i retningslinjerne vedrører kumulering med støtte til andre formål. I dette tilfælde anvendes den gunstigste støttesats ([11]).

(65) Kapitel II, punkt 2.5.1, i rammeplanen vedrører kumulering af regionalstøtte. I forbindelse med fodnote 11 til punkt 2.5.1 i rammeplanen bestemmes det udtrykkeligt, at de tilladte lofter, også i tilfælde af kumulering med andre støttemidler, hverken må overskride den i rammeplanen fastsatte bruttostøttesats eller de støtteintensitetslofter udtrykt i NSÆ, der er godkendt af Kommissionen.

(66) Som nævnt under betragtning 62 finder fodnote 11 ikke anvendelse på byen Berlin. Derfor er kumuleringsreglerne ikke i overensstemmelse med retningslinjerne. Hvis den indenlandske lovgivning klart bestemmer, at støtteintensitetslofterne på 20 % NSÆ og 20 % NSÆ med tillæg af 10 % brutto for SMV også skal overholdes i tilfælde af kumulering af regional støtte, kan Kommissionen betragte kumuleringsreglerne som værende forenelige med retningslinjerne.

([11]) I anmeldelsen af den 29. rammeplan (se N 767/99) fastlægger Tyskland reglerne for kumulering af regionalstøtte med støtte til andre formål. Derfor behandles dette aspekt inden for rammerne af anmeldelsen under N 767/99.

g. **Moduleringsprincippet**

(67) Kommissionen accepterer Tysklands argument om, at de tyske støttelofter, når der ses bort fra byen Berlin, ligger under de lofter, der er fastsat i retningslinjerne. Under disse lofter foretager Tyskland en yderligere differentiering (se betragtning 61). Denne graduering og den kendsgerning, at lofterne i regionalstøttekortet kun kan udnyttes i enkelttilfælde, og når der foreligger specielle struktureffekter, får Kommissionen til at konkludere, at regionalstøttekortet i rimeligt omfang tager hensyn til kriterierne i punkt 4.8 i retningslinjerne.

(68) Kommissionen konstaterer endvidere, at støttelofterne ikke er blevet hævet i sammenligning med det tidligere tyske regionalstøttekort (se statsstøtte N 613/96).

h. »**Ombytning af støtteområder**«

(69) Punkt 3.10 i retningslinjerne indeholder de vigtigste rammebetingelser, som medlemsstaterne skal overholde ved udvælgelse af de områder, som de foreslår som regionale støtteområder i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a) og c). »Ombygning af støtteområder« går helt klart ud over disse rammebetingelser og medfører, at der ad omveje fastsættes en ny indikator.

(70) Indikatorerne og de valgte metoder skal give medlemsstaterne mulighed for at udvælge områder, der befinder sig i en særlig vanskelig socioøkonomisk situation og derfor har brug for statslig intervention i overensstemmelse med retningslinjerne.

(71) Medlemsstaterne kan fastsætte deres egne prioriteringer ved valg af metode og indikatorer. Kommissionen griber ikke ind i disse beslutninger og har heller ikke beføjelse til at korrigere resultatet, hvis begge er acceptable. Selv om de regionale støtteområder udvælges på forbundsplan, er delstaterne inddraget for så vidt som de kan medvirke ved fastlæggelsen af indikatorerne og de anvendte metoder.

(72) De forskellige argumenter, der er anført som begrundelse for denne ombytning af regionerne, f.eks. at »indbyggertallet i litra c)-støtteområder ikke forhøjes, fordi de kommuner, der er berørt af dette ombytningsprogram, overholder det nationale befolkningsloft«, at »denne ombytning kun berører meget små geografiske enheder (kommuner) og kun en lille procentdel af befolkningen (2 %)« samt at »en sådan ombytning kun bidrager til at mildne virkningerne af forskellen i støtten mellem forskellige regioner« kan ganske vist føre til den konklusion, at der kun er tale om en mindre graverende overtrædelse af punkt 3.10 i retningslinjerne.

(73) Tysklands argument om, at overtrædelsen af retningslinjernes ordlyd retfærdiggøres af, at ombytningen af regionerne er i overensstemmelse med retningslinjernes ånd, uddybes ikke nærmere og deles ikke af Kommissionen.

(74) Under alle omstændigheder har Tyskland ændret oversigten over støtteområder, der falder under EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), uden at anvende metoden med ombytning af regioner. Dette ændrede forslag betragtes som foreneligt med fællesmarkedet.

VII. KONKLUSIONER

Regionalstøttekortet kan efter Kommissionens opfattelse betragtes som foreneligt med fællesmarkedet, hvis følgende betingelser opfyldes:

1. Tyskland træffer foranstaltninger, på nationalt plan, hvorved der klart sondres mellem de områder, der falder under EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), og de områder, der falder under EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), og hvorved det udtrykkeligt fastslås, at det kun er disse områder, der er berettiget til regionalstøtte i overensstemmelse med retningslinjerne.

2. Støtteintensiteterne for byen Berlin begrænses til loftet på 20 % NSÆ med et eventuelt tillæg af 10 % brutto i forbindelse med SMV.

3. Kumuleringsmulighederne begrænses til de regionale støttelofter, der er fastsat af Kommissionen.

TRUFFET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Regionalstøttekortet for perioden 1. januar 2000 til 31. december 2003 vedrørende de områder, der er støtteberettigede i medfør af EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), er foreneligt med fællesmarkedet med forbehold af de i artikel 2 nævnte betingelser.

Artikel 2

1. Tyskland træffer foranstaltninger på nationalt plan, som klart afgrænser de områder, der er omfattet af EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), fra de områder, der er omfattet af EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), og som klart præciserer, at det kun er disse områder, der er berettiget til regional støtte i medfør af retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte.

2. Støtteintensitetslofterne for byen Berlin begrænses også i tilfælde af kumulering til 20 % NSÆ med tillæg på 10 % brutto i forbindelse med SMV.

Artikel 3

Tyskland underretter senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterkomme beslutningen.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til Forbundsrepublikken Tyskland.

Bruxelles, den 14. marts 2000.

På Kommissionens vegne

Mario MONTI

Medlem af Kommissionen

BILAG

Fortegnelse over støtteberettigede områder i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), med et befolkningsloft på 17,73 %

Løbenummer	Delstat	Arbejdsmarkedsregion (AMR)		AMR bestående af by/ Landkreis(en)	Indbyggere (pr. 31. december 1997)		
		Klassificering	Navn		Kreis	AMR	Kumuleret (%)
1	Berlin		Berlin	Byen Berlin samt Brandenburg-kommunerne i agglomerationen Berlin		4 253 418	
				heraf: byen Berlin	3 425 759		
I alt					**3 425 759**		**4,18**

Befolkning i støtteområdet: 3 425 759.

Løbenummer	Delstat	Arbejdsmarkedsregion (AMR)		AMR bestående af by/ Landkreis(en)	Indbyggere (pr. 31. december 1997)		
		Klassificering	Navn		Kreis	AMR	Kumuleret (%)
2	Schleswig-Holstein	14	Husum	LK Nordfriesland		162 084	
		18	Lübeck	St. Lübeck	215 376		
				LK Ostholstein	199 229	414 605	
		22	Flensburg	St. Flensburg	85 547		
				LK Schleswig-Flensburg	192 895	278 442	
		33	Heide	LK Dithmarschen		135 773	
I alt						**990 904**	**1,21**

Befolkning i støtteområdet: 990 904.

Løbenummer	Delstat	Arbejdsmarkedsregion (AMR)		AMR bestående af by/ Landkreis(en)	Indbyggere (pr. 31. december 1997)		
		Klassificering	Navn		Kreis	AMR	Kumuleret (%)
3	Niedersachsen	1	Wilhemshaven	St. Wilhemshaven	88 950		
				LK Friesland	99 419		
				LK Wittmund	56 057	244 426	
		2	Helmstedt	LK Helmstedt		100 900	
		4	Uelzen	LK Lüchow-Dannenberg	52 129		
				LK Uelzen	96 541	148 670	
		5	Leer	LK Leer		157 051	
		6	Bremerhaven	LK Cuxhaven		200 636	
		8	Osterode	LK Osterode am Harz		87 531	
		9	Goslar	LK Goslar		158 979	

Løbenummer	Delstat	Arbejdsmarkedsregion (AMR)		AMR bestående af by/ Landkreis(en)	Indbyggere (pr. 31. december 1997)		
		Klassificering	Navn		Kreis	AMR	Kumuleret (%)
		10	Emden	St. Emdem	51 546		
				LK Aurich	182 991	234 537	
		12	Einbeck	LK Northeim		152 988	
		15	Hameln	LK Hameln-Pyrmont		163 723	
		16	Göttingen	LK Göttingen		268 099	
		23	Cloppenburg	LK Cloppenburg		144 526	
		26	Westerstede	LK Ammerland		106 688	
		27	Celle	LK Celle		180 269	
		31	Nordenham	LK Wesermarsch		94 551	
		34	Holzminden	LK Holzminden		83 008	
		37	Nordhorn	LK Grafschaft-Bentheim		127 470	
	I alt					**2 654 052**	**3,23**

Befolkning i støtteområdet: 2 654 052.

Løbenummer	Delstat	Arbejdsmarkedsregion (AMR)		AMR bestående af by/ Landkreis(en)	Indbyggere (pr. 31. december 1997)		
		Klassificering	Navn		Kreis	AMR	Kumuleret (%)
4	Bremen	6	Bremerhaven	St. Bremerhaven		126 997	
	I alt					**126 997**	**0,15**

Befolkning i støtteområdet: 126 997.

Løbenummer	Delstat	Arbejdsmarkedsregion (AMR)		AMR bestående af by/ Landkreis(en)	Indbyggere (pr. 31. december 1997)		
		Klassificering	Navn		Kreis	AMR	Kumuleret (%)
5	Nordrhein-Westfalen	17	Hagen	St. Hagen		209 027	
		24	Gelsenkirchen	St. Gelsenkirchen	286 432		
				St. Bottrop	121 565		
				St. Herne	177 863		
				Kreis Recklinghausen	662 309	1 248 169	
		28	Heinsberg	Kreis Heinsberg		243 796	
		32	Duisburg	St. Duisburg	529 062		
				St. Oberhausen	223 399		
				Kreis Wesel	469 980	1 222 441	
		40	Dortmund	St. Dortmund	594 866		
				St. Hamm	181 194		
				Kreis Unna	427 067	1 203 127	
	I alt					**4 126 560**	**5,03**

Befolkning i støtteområdet: 4 126 560.

Løbenummer	Delstat	Arbejdsmarkedsregion (AMR)		AMR bestående af by/ Landkreis(en)	Indbyggere (pr. 31. december 1997)		
		Klassificering	Navn		Kreis	AMR	Kumuleret (%)
6	Hessen	7	Eschwege	Werra-Meißner-Kreis		116 580	
		19	Hersfeld	LK Hersfeld Rotenburg		132 618	
		35	Kassel	St. Kassel	199 453		
				LK Kassel	244 192	443 645	
		38	Schwalm-Eder	Schwalm-Eder-Kreis		193 802	
I alt						**886 645**	**1,08**

Befolkning i støtteområdet: 886 645.

Løbenummer	Delstat	Arbejdsmarkedsregion (AMR)		AMR bestående af by/ Landkreis(en)	Indbyggere (pr. 31. december 1997)		
		Klassificering	Navn		Kreis	AMR	Kumuleret (%)
7	Rheinland-Pfalz	3	Pirmasens	St. Pirmasens	47 184		
				St. Zweibrücken	35 885		
				LK Südwestpfalz	105 843	188 912	
		11	Idar-Oberstein	LK Birkenfeld		90 746	
		21	Kaiserslautern	St. Kaiserslautern	101 315		
				Donnersbergkreis	77 279		
				LK Kaiserslautern	109 917		
				LK Kusel	79 611	368 122	
I alt						**647 780**	**0,79**

Befolkning i støtteområdet: 647 780.

Løbenummer	Delstat	Arbejdsmarkedsregion (AMR)		AMR bestående af by/ Landkreis(en)	Indbyggere (pr. 31. december 1997)		
		Klassificering	Navn		Kreis	AMR	Kumuleret (%)
8	Saarland	30	Merzig	LK Merzig-Wadern		106 138	
		39	Saarbrücken	Stadtverband Saarbrücken	355 865		
				LK Saarlouis	215 216		
				LK Neunkirchen	149 719	720 800	
I alt						**826 938**	**1,01**

Befolkning i støtteområdet: 826 938.

Løbenummer	Delstat	Arbejdsmarkedsregion (AMR)		AMR bestående af by/ Landkreis(en)	Indbyggere (pr. 31. december 1997)		
		Klassificering	Navn		Kreis	AMR	Kumuleret (%)
9	Bayern	13	Freyung	LK Freyung-Grafenau		82 080	
		20	Marktredwitz	LK Wunsiedel	88 378		
				LK Tirschenreuth	80 544	168 922	
		25	Hof	St. Hof	51 781		
				LK Hof	110 340	162 121	
		29	Regen-Zwiesel	LK Regen		82 573	
		36	Cham	LK Cham		130 325	
		41	Passau	St. Passau	50 468		
				LK Passau	183 973	234 441	
I alt						**860 462**	**1,05**

Befolkning i støtteområdet: 860 462.